

BU VATAN BENİMDİR

Yâdiselerin yeni yeni inkişaf-ları karşısında Türk ev-lâtlarına düşen birinci vazife..

«İzitrabı azaltmak, millet tahammülünü arttırmak, muharebe dışında kalmak ve muharebeye girilirse şerefle ve selâmetle çıkmak için tek çare resmi vazife sahiplerine ve en başta Cumhuriyet Hükûmetine candan yardım etmektir...»

ETEM İZZET BENİCE

Dünkü yazımızda da işaret ve zah ettiğimiz gibi dünya harbi bütün dehşet ve neticelerle yeni başlıyor.

Alman ve mihver - Rus - Anglosaksonluk kudretleri arasında harp bundan öteye hakiki inkişafını bulacak, mücadele bundan öteye tam kıvamını almış olarak kat'i netice safhalarına doğru gitmiye başlayacaktır.

Yeni devre, Mısırda başlayan İngiliz taarruzu ile açılmıştır. Bunu şimdi Amerikan kuvvetlerinin şimali Afrika Fransız bölgelerindeki bazı noktalara çıkması takip etmektedir.

İlk hedef şimali Afrikadan mihver aygıtının kesilmesi, tam imla ve Afrikanın Avrupa'da açılacak cennet cephesine tam bir üs hizmeti görecektir hale getirilmesidir. 1943 ilkbaharı ve yazı içinde muhakkak ki, harp tamamen Avrupa kıtasına intikal etmiş olarak, ikinci, üçüncü, dördüncü cephele açılmış bulunarak bütün şiddetle devam edecektir.

Yine Alman - Rus harbi, Kafkaslardaki boğuşma 1943 de nihai neticelerini almak azmle en şiddetli safhalarına intikal edecektir. Son haftalar içinde başlayarak hâdiselerin yeni yeni inkişafı ve bütün bir istikbal silsilesi karşısında da Türkiye'nin, Türk evlâtlarının vazifeleri bir hayli nazikleşmiş ve büyük dikkatlere yol açmıştır.

Türk hükûmeti ve Cumhuriyet iktidarı hâdiselerin inkişafını adım adım takip ederken hiç şüphesiz kendine düşen hizmetleri en mükemmel bir dikkat ve olgunluk çerçevesi içinde ifa edecektir. Ancak, hâdiselerin inkişafı ile ve harbin en dehşet verici safhalarına doğru gitmesi ile başlayan yeni vaziyet karşısında Türk evlâtlarına da düşen büyük bir dikkat ve teyakkuz vazifesi vardır. Dün ile bugünü, dünle bugünün icaplarını artık ölçmeye imkân kalmamıştır. Bugün Türk evlâtlarının damarlarında coşan kanın fikir, şuur, idrak hal'inde tek verimi ancak millî birlik davasına sadakat ve Türk hükûmetinin, Türk iktidarının gösterdiği yolda tam bir bütünlük halinde yürümek olmak gerektir.

Artık, içine girdiğimiz safha ve dünyanın içinde bulunduğu şartlar, a— Her türlü şahsî menfaat mülâhazasına b— Her türlü şahsî servet iktisap mülâhazasına c— Her türlü şahsî düşünceye d— Her türlü şahsî gidiş ve görüş beklametine «Paydos!», dedirten safha ve şartlardır. Her harbeden veya harp dışında bulunan millet gibi bizim de hayat ve bakanız davası bahis mevzuudur. Biz de bu dünya hercümercinin içinde ölüm dirimle alâkalyız. Artık, hiç bir lâubaliliğe, hiç bir idraksizliğe, hiç bir başıboş hürriyete mahal ve fırsat kalmamıştır. Bu bakımdan, artık her Türk çocuğunun ilk vazifesi:

— Bu vatan benimdir..

Diyerek kendisini bütün hüviyet, madde ve mâna imkânları ile ortaya koymaktır ve bu devir başlamıştır. Milli Şef'n: «Acı ile hatırlamalıyız ki, milletin işe işlerini tanımak etmekte Cumhuriyet

Kazablanka'da büyük deniz muharebesi!

CEZAIİR NASIL TESLİM OLDU?

Tunus'ta Fransızlar Mukavemet Ediyor, Tayyare ile Amerikan Kıt'aları Geliyor

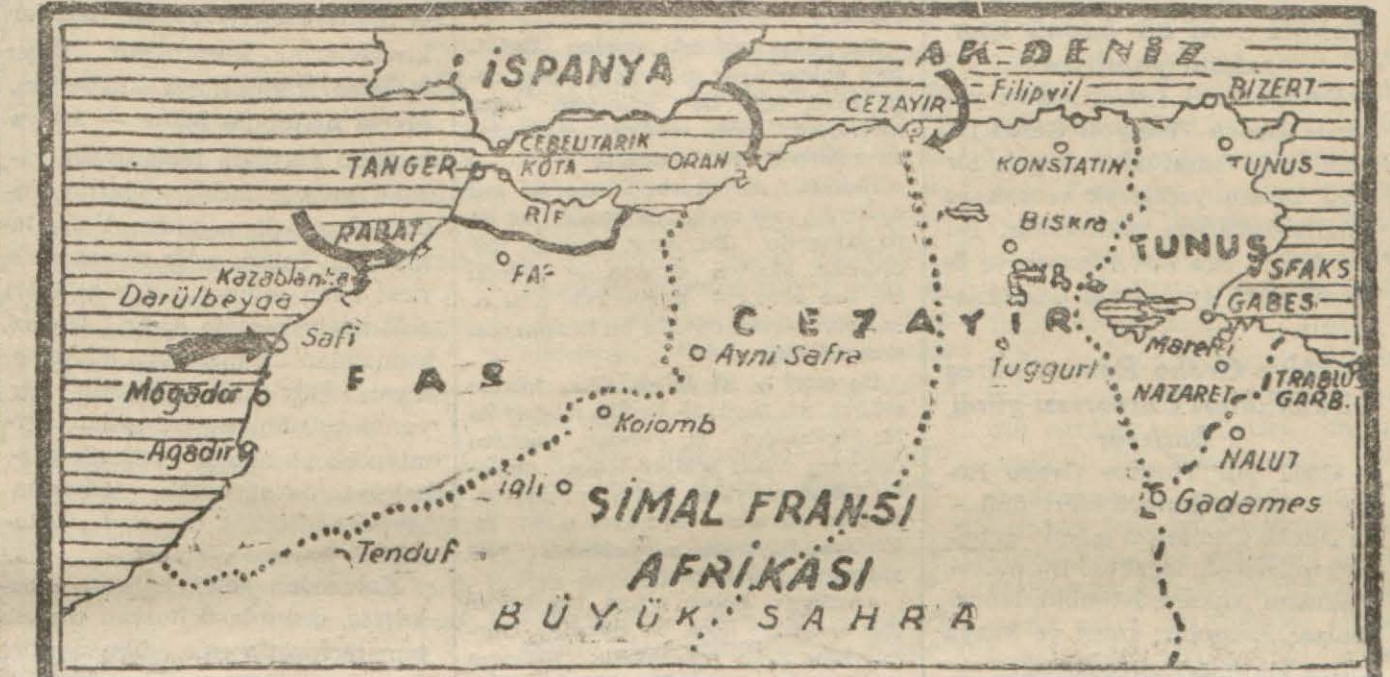
(Şimali Afrika Fransız müstemlekelerine yapılan Amerikan ihraç günün en mühim askeri hâdisesidir. Harekât gelişmekte devam ediyor. Muharebe safahatına ait gelen telgrafları sıra ile aşağıda bulacaksınız. En son dakikada gelen telgrafları üçüncü sayfamızdadır.)

Londra 9 (A.A.)— Vişi radyosu, dün akşam şehrin çevrilmiş olduğunu ve mukavemet gösterildiğini bildirmiştir. Cezair teslim olduktan sonra, Fransız kuvvetleri silâhlarla birlikte kışalarına dönmüşlerdir. Amerikalılar şehre girmişler ve inzabatı ellerine almışlardır. Bir Fransız radyosu Oranda çarışmaların devam ettiğinden bahsetmektedir. Vişi kuvvetleri, Atlantik sahilinde karaya ayak basmaya çalışan (Devamı Sa: 3, Sü: 3 de)

Şimali Afrika sahillerine ihraç yapan Amerikan kıt'aları komutanı General Eisenhower

Peten General Veygand'la görüşüyor, Fransız Amerikan münasebetleri kesildi

Şimali Afrikadaki Fransız müstemlekeleri olan Fas, Cezair ve Tunusu gösterir harita

6 İTALYAN TÜMENİ ESİR! 8inci ordu taarruza devam ediyor

Alınan esir sayısı 40 bini buldu
Londra 9 (A.A.)— Mısır çölünde mihver esir adedi göğde artmaktadır. 6 İtalyan tümeninin teçhizatı ile birlikte esir alındığını, Röyter ajansının muhabiri bildirmektedir. Sekizinci ordu 900 top ile 500 tankı tahrip etmiş veya ele geçirmişti.

Atatürk'ün 4 ncü ölüm yıldönümü

Yarın Yurdun her tarafında matem ihtifalleri yapılacak
(Yazısı Sa: 3, Sü: 7 de)

YENİ DEVRE AÇILDI!

Harbin üçüncü büyük devresi açılmıştır. Demokrasyların kat'i taarruz ve teşebbüs devresi.. Harbin birinci devresi mihverin 1939 da taarruza geç'p 1941 yazına kadar sürdüğü devredir. Birbir kazancına rağmen mihverin kat'i hiçbir şey kazanamadığı ve İngiltereyi yıkamadığı ilk büyük devre.. Harbin ikinci devresi, mihverin 1941 yazında, çabucak tasfiye etmek emniyetile Sovyet Rusya üzerine yüklenip kılıcını bu hedef üzerinde adamakıllı kördettiği, böylece demokrasylarla bütün anlaşma ümitlerini kaybettiği ve saplandığı yerden bir daha sıyrılmadığı devre.. Üçüncü devre, işte şimdi, 1942 sonbaharında açılıyor ve nihayetlenmesle beraber harbi de sonuna erdireceği vâdini getiriyor! Okuyucularımıza, gerçekten muşahadelerine sığınarak, 18 ilkteşrin tarihli (Üçüncü devre) isimli yazımı hatırlatmak zorundayım. Bundan tam 20 gün evvel, ortada henüz hiçbir maddi alâmet yokken, bütün bu tasnifleri yaparak, harbin demokrasylar lehine üçüncü büyük devresine girmek üzere bulunduğunu çerçevelemiştik. İşte bugün, bu devrenin muhteşem bir tiyatro perdesi g'bi açıldığını görüyoruz! Mısırda İngilizlerin, miktarı ne olursa olsun, doğrudan doğruya Alman kuvveti ve Alman sevk ve idaresile ilk defa ve taarruzi ge-

İşe belgeleri hazırlandı

Sabit gelirli vatandaşlar bu belgelerle ihtiyaçlarını temin edeceklerdir

Sabit gelirli vatandaşlar için hazırlanan 25 yapraklı işe defterlerinin tabi birimdir. Damga Matbaası tarafından basılan bu defterlerin Belediye İktisat Müdürlüğüne teslimine bu sabah başlanmıştır. Belediye de bu karneleri bir kaç güne kadar alle reislerine dağıtacaktır. Bu karnelerden her alle reisine bir tane verilecektir. Bu defterin birinci sahifesinde o alle reisinin resmî ve beslemeye mecbur bulundukları (Devamı Sa: 3, Sü: 6 da)

V A Z İ Y E T

AMERİKAN İHRACINDAN SONRA: Rommel ordusunun vaziyeti şimdi ne olacak?

Mısır cephesindeki harekâtın mütefakkar lehine büyük inkişaf- la devam ettiği bir sırada baş- lanan şimali Fransız Amerikasin- daki Amerkan ihraç bütün dün-

Beşiktaşta Müthiş Bir Aile Faciası

72 yaşında bir ihtiyar teyzezadesini vurdu!

Karısını da demir bastonla yaraladı

Dün Beşiktaşta bir aile faciası olmuş, 72 yaşında bir ihtiyar karısını yaralamış, teyzezadesini de öldürmüştür. Dün nöbetçi müddetmumisi tarafından elekonan ve tahkikine baş- lanan facianın içyüzü ve tafsılatı şudur:

Beşiktaşta İhlamurda 132 numara evde emeklilerden 72 yaşlarında Hüseyin adında biri 55 yaşlarında karısı Ayşe ve 34 yaşlarında yeğeni Mustafa oğlu Ahmet le oturmaktadırlar. İhtiyar emekli, 4 yıldanberi bu evin iki odasını ıgal eden yeğeni Ahmetle davalıdır.. Bu davaya sebep de Ahmedin, Hüseyine bu iki oda için kira vermemiş olmasıdır. Nihayet iki akraba arasındaki (Devamı Sa: 3, Sü: 5 de)

Günde 480 çuval un tasarruf edildi

Şehrimizdeki lokantalarda etmek satışının menedilmesinin faydası görülmeğe başlanmıştır. Bu suretle her gün 480 çuval un tasarruf edildiği anlaşılmaktadır. Belediye memurları dün pazar olmasına rağmen bir çok lokantalarda anı teftişler yaparak etmek bulunup bulunmadığını tetkik etmişlerdir. Eskiden erken kapanan bazı fırınlar da şimdi saat 21 e kadar açık kalmaktadırlar..

Hükûmetin Tedbirlerini beklerken..

YAZAN:

Fatih Rifki ATAY

Okuyucularımız bu sayıyı dikkatle makaleyi bugün 2 inci sayfamızda bulacaklardır.

yanın nazarlarını dündenberi; bu yeni, mühim teşebbüse geçmiş bulunmaktadırlar. Alınan son haberlere göre yüz (Devamı Sa: 2, Sü: 5 de)

Şeker Şirketi Müdü- rü Ankara'ya gitti
Vekiller Heyeti memleketi- teker teker nasıl yapılacağını tesbit etmektedir. Şehrimizde bulunan şeker şirke- ti umum müdürü de bu hususta bazı temaslarda bulunmak üzere dün Ankara'ya gittiği şir.

HALK FİLOZOFU

DİVAN EDEBİYATI

REŞAT FEYZİ

Rivayete göre, muharrir Ulunaya bir genç edebiyat meraklısı müracaat etmiş :

— Divan edebiyatı nedir, Baki kâimdir, Nedim kimdir, Füzûlî kimdir? diye sormuş.

Ulunay, icap eden cevapları vermiş. Genç talmın olumamış.

— İyi, güzel amma, ben daha fazla tafsilat istiyorum. Bu mevzu lârı okuyup tefekkür edeceğim kitaplar yok mu, demiş.

Ulunay, hayıflanıyor. Hang kitap, hani kitap, bu gence neyi tavsiye edeyim, diyor.

Halbuki, son on yıl içinde, divan edebiyatı ve divan edebiyatı sanatçıları hakkında o kadar çok kitap yazılmış ve basılmıştır, bu kitaplar o kadar fazla mahlum ve malûmat doldurulmuştur ki, bu kadar fazlasının, bugünkü çocuklara lüzumu olup olmadığı dahi münakaşa edilmektedir.

Ulunaya müracaat ettiği rivayet edilen gence tetebbülünü derinleştirecek ihtisas kitabı değil, liselerde okutulan edebiyat tarihi ders kitabını tavsiye etmek dahi kâfi idi. Çünkü, ben, şu kanaatimeyim ki, lise edebiyat tarihi derslerini iyi okumak ve hazmetmiş gençlere bugün, mütehasss gözle bakıyoruz.

Eğer, Ulunay, zahmet eder de, kitaplardan üç cilt edebiyat tarihi ders kitabını getirirse, hem müracaat eden gençleri bir daha boş çevirmes, hem kendisi de müstefid olur.

Bugün, münevver geçinenlerimizin yüzde doksani divan edebiyatını bilmezler. Çünkü, vakitile, dediğim kitapları iyi okumamışlar yani derslerine iyi çalışmamışlardır.

Bugünkü gençlere ne diye kabahat buluyoruz?

Hadiseler Karşısında SON TELGRAF

MUHARRİRSİZ TEFRİKA

Bir gazete yeni bir tefrikaya başlamış. Tefrikaanın başında bir girişim var. Altında şu imza: Yazan muharrir..

Nedense, tefrikaanın muharririnin ismini söylemiyorlar. Söylemesinler, ne bize lazım. İyi amma yazan muharrir ne demek? Muharrir, zaten yazan mânasına değil midir?

KIBRIT KUTUSU

Fransada kibritle kutusu sıkıntısı çekiliyoruz. Kibritle alabilmek için, bakkala, tütüneye mutlaka boş bir kibritle kutusu götürüp vermek icap ediyormuş.

Bizim kibritlelerden bir kısmı da son zamanlarda yanıyor. Baki b'z de boş kibritle kutusu götürüp versek de, daha iyi yanar cinsinden kibritle verseler.

TABLDOT

KAÇ KURUŞA?

Belediye, birinci sınıf lokantalarda üç kaplık tabldot fiyatını 175 kuruş olarak tesbit etmiş.

Kararın tablikine hemen başlanacak galiba. Ancak, bir noktayı arz edeyim: Yine bu şehirde, ve bu karardan evvel, birinci sınıf bir lokanta, hem de dört kap yemeği 115 kuruş tabldot olarak veriyordu. Hâlâ da veriyor.

Lokantanın ismini yazmıyorum, reklâm yapıyor, diyecekleri.

HARPTEN SONRAKİ DÜNYA

Harpten sonra, dünyanın manzarası, idanisi, meseleleri ve saire hakkında çok söz söylenmeye başlandı. Bu, acaba, sulhun yakın olduğuna mı delalet eder?

Bugün harbeden milletleri harp sonrası dünyası çok meşgul ediyor. Bu ana haba gününde, bu işlerle uğraşma nasıl vakit buluyorlar, ve nasıl uğraşmak hevesini duyuyorlar, hayret ediyorum.

AHMET RAUF

Mizahi ve millî roman No. 24

BİR PALYAÇO DÖRT CANBAZ BİR DE HOKKABAZ

Muharriri: NEZİHE MUHİDDİN

Çayınca sevgili başını kaldırdı. Merzuka biden bir feryat kopardı:

— Ne oldu sana böyle tonlunum? Kedi mi tımanladı?... Hoşoglar mı aradı seni ayol?...
— Görüyorsun ya iste hastayım!...
— Hasta mı?... Daba bu sabah seni bu gibi kopardın görümler... Nâgâleleceğin hep bana mı saklıyor-bana?...
— Hiç te neşime değil... Hastalığım ne zaman geleceği belli olur mu?... Bu sabah iliydim... Akşam üstü birdenbire hastalandım. Dışın, başım, boğazım ağrıyor... Of of...
— Aman birdenbire seni böyle gülmeye yürekli ağzına geldi... Hayret halin nedir diye bir kere olsun sormasam!

Ratip başını eline dayıyarak biraz kâim ve nefes nefes baş ucunda sandalyeye çöken Merzuka başı:

— Senin de yüzün bir tıhaf... Sâ-

Biz Bizce Havagazi

Beyoğlu tarafındaki evlerde havagazi, aileler için ciddi sınırlı bir manzara aldı. Halihazırda, bir havagazi bulundurmak zorunlu zaruret var mıdır? Yoksa, Havagazi Şirketinin ihtimal ve iyi olmayan idareci neticesinde mi bugünkü vaziyet doğmuştur?

Günün bazı saatlerinde havagazi yoktur. Ezer, teaset ve lütfidat meddeler devamlı ve kuvvetli gaz vermiyor müstakid değilse, günün en az gazlı iltihap hissedenler bir iki saatinde, gaz kesmek lâzımdır.

BÜRHAN CEVAT

Günün Tenzidi

"Asrileşen Baba," piyesinin Türkçesi

İstanbul Şehir Tiyatrosu, Dram kısmı, bir hatıradır "Asrileşen Baba" ismiyle bir piyes oynuyor. Gündüz gazetelerinde tiyatro tenkidleri yazan ve münakaşalar olarak tamlanmış meşakaleler bu piyes hakkında uzun meşakaleler yazdılar.

Münakaşaların beğenildikleri, beğenmedikleri tarafları var. Fakat, benim gördüğüm ve bildiğim, bu piyesin başka taraflardan çok sevilmis ve tutulmuş olduğudur.

Bizim asıl Rumca'dır. Atınalı bir muharrir tarafından yazılmıştır. Türkçeye terceme eden de A. Hacıpulos emsade İstanbullu bir Rum vatandaş. Bu zat genç, kıymetli bir musallıdır.

Fakat, sahnedeki gördüğümüz ve dinlediğimiz bu terceme gayet muvafık olmuştur. Türkçesi aslım ve kuvvetlidir. Acaba, A. Hacıpulos, bu kadar güzel Türkçe yazabilir mi? Bir gökleri, bu noktayı merak ediyorlar.

Biz, okuyucularımıza tenvir edelim. Eserde, İstanbul bu kadar pürüzsüz oluğu, bir çok tıbir ve müstefid gayet yerli yerinde kullanılmış, ve terceme de tam bir sahne dilinin meyvesiydi, kıymetli muharrir, dostumuz Osman Cemal Kaygıncı'nın himmeti ile olmuştur.

A. Hacıpulos, Osman Cemal Kaygıncı ile aynı mektepte musallim bulunuyorlar. Rum meslekdaş eseri terceme ettikten sonra, Osman Cemal'e vermiş ve Osman Cemal de, piyesin başlan başa ve hatla cümle cümle tasahhüs etmiştir. Müstefid olanı lauyvetti olmağa beraber, aynı kâim bet liana idi. Piyes, Şehir Tiyatrosuna götürüp veren de yine Osman Cemal'dir.

Bu piyes hakkında yazılan tenkidlere gelince: Bir münakaşat, piyes değil revdi, diğer bir münakaşat biraz melodram, biraz vovdi vovtreden münakaşat bir halde dediler.

Halbuki, bu kuvvetli eserini asıl meşiyet, ne revdi, ne vovdi, ne de melodramdır. Bu eser, modern bir dramdır. Modern dramın ne olduğu ise, lise edebiyat derslerinde dahi okutulur. Merak edenler bu kitaplardan okuyabilirler.

Bu eseri en iyi anlayacağımız talmın ettiğimiz çok kıymetli tiyatro mübakkili M. Feridun'dur. M. Feridun, modern dramları esasi şekilde tefekkür etmiş bir Fakat, ne yazık ki, bu mevzu ilzerinde en sahbi salâhiyet olan M. Feridun, bu piyes münakaşatıyla yazı yazamamış bulunuyor.

"Asrileşen Baba" piyes, her belkân dan tavsiye için bir eserdir. Görünüşten şüphesiz gömüldür. Sahneye konmuş talmın münakaşat olmuştur. İstanbul Şehir Tiyatrosu, başlı başına bir varlık olduğuna her zaman isbat etmektedir.

R. SARIT

Bazı müteahhitler yüksek fiyatla cimento satıyorlar..

Bazı müteahhitlerin kendi hazırladıkları iltihap listelerine resmi inşaat için aldıkları çimen-bolam bir kısmını fazla fiyatla sattıkları görülmüştür. Bunun üzerine tekmil resmî inşaat için icap eden çimento miktarının keşiflerle bildirilmesi ve çimento sarfiyatının inşaat esnasında kontrol edilmesi İktisat Vekâletince vilâyetlere bildirilmiştir.

TAKVİM					
Rumî 1358	KASIM		Hicrî 1361		
1. TEŞRİN	27	2	SEVVAL		
Yıl 942 Ay 11	Vasatı D. S.	Vakit	D. S.	Ezanı	D. S.
2ci teşrin	7.41	Güneş	1.44		
	12.58	Öğle	7.01		
	15.40	İkindi	9.43		
	17.57	Akşam	12.00		
	19.31	Yatsı	1.34		
Pazartesi	6.01	İmsak	12.02		

ma sirtına sıcak havlu koyduracağım..

— A sıcak havlu ne haos nono-gum?... Hele şöyle biraz tıbir çekil de bana da yer ver...

Ratip yazdığı halde, devlet ettiği belanın büyüklüğünü anıyordu. Yatağa girmek ne varda sandı? Ayıkla sandı pıncın taşını beklemiş!

Ratip aklı afafl beklenirken Merzuka ayağa kalkmış, sevgiliyi iltihap duru yordu. Ratip marlılandı:

— Hastalığın sana da geçerse ka-rışmam ha! Grip bu...

Merzuka bir kâhkahâ atarak sevgili-sine yaklaştı.

— Ratip bu kadar naz ve iltihapın münakaşatı anılamıyorum...

— Hastalığın geçecek diye korku-yordun da...

— İhtisâ çocuk!... Geçecek hasta-lık olsun!... Para olduktan sonra dok-tor mu ekle? Hem bugün bizim ha-cdan kılalar geldi!... Hepsi de yeni ba-sılmış eldikler... Hiç tanesini de su-na getirmedim... Ay başına kadar yeğir mi söyle bekayım nonogum?

İhtisâ elilik kayırmam müstefid du-yunca Ratip hastalığı falan unutarak bir streyçisi Merzuka'ya döndü:

— Ah sen Hızır mısın Merzuka! baştan aşağı ürperip duruyorsun... Akça-

(Devamı Var)

Harp Vaziyeti

Şimalî Afrikada Müttefik harp pilânı ve Mihver Stratejisi

Yazan: İ. S. Eski Bükreş Ateşemiliteri

ŞİMALİ AFRIKADA HARP VAZİYETİ:

Mısır çölünde hâlâ ricat halin-de bulunan mihver ordusu, ıkiye ayrılmıştır. Bu ordunun zirhî birlikleri Mersa Matrûh ile Mısır — Libya hududu arasındaki bölgede toplanmaktadır. Fakat ekserisini İtalyan tümenleri teşkil eden kısmı, vaktinde çekilemediğinden geride kalmış ve mihver kumandanı şimalde ana yol bo-yunca ilerleyen zirhî tümenleri-ni önlemek veya kendi ordusu-nun zirhî unsurlarını kurtarmak maksadile, piyade kit'aların ter-kederek süratle ricat etmiştir.

Fakat mihver ordusunun bu şekilde ıkiye ayrılması, ne İngiliz sağ cenahını durdurmuş ve ne de zirhî unsurların kurtulmasına yar-amıştır. Zira İngiliz ordusu zirhî tümenlerle süratle ilerlemekte ve zirhî mihver kit'alarının peşini bırakmamaktadır. Son gelen haberlere göre, İngiliz zirhî kit'aları, Mersa Matrûh'un cenubun-dan ilerlemiş ve bu bölgede ar-tık muharebeleri yapan mihver kuvvetlerini kuşatmıştır. Diğer taraftan İngiliz hava kuvvetleri, Mersa atrûh ile Mısır — Libya hududu arasında toplanmağa ça-ışan mihver zirhî kollarını ş'detle bombalamışlardır. Yani, ta-kip eden İngiliz zirhî tümenlerle, ricat eden mihver zirhî kit'aları arasındaki mesafe azdır. İngiliz kumandan bu mesafeye dikkat e-diyor. Böylelikle mihverin bir yerde toplanmasına meydan ver-meyecek ve nerede rastlarsa der-hal taarruz edecektir. Mihverin Mersa Matrûh'ta bir cephe tuta-casına ihtimal vermemiştir.

Kahireden gelen haberlere ba-kılırsa, cennapta 6 İtalyan tüme-rî tam tahizatla esir edilmişlerdir. 500 tank ve 1000 top ele geçirilmiş ve sayılan esir miktarı 30-40 bini bulunmuştur.

Bu vaziyette mütebaki mihver ordusunun Mısır - Libya hudu-dunda tutunması da mümkün gö-rünmemektedir. Hele Rommel'in

yeni bir tâbiye oyunu yapmak maksad ile bu şekilde ricat ettiğ-i ne ihtimal vermek doğru bir dü-şünce değildir.

Mihver ordusunun Libya çölün-de tutunmasının artık stratejik bir faydası olmayacaktır. Mütte-fikler gırtlıkları harekâtı çok ge-niş düşünmüşler ve ona göre ta-arruza geçmişlerdir. Amerikalılar anı bir şekilde şimalî Afrikada Vi-g Fransasına ait Fas ve Cezair sa-hillerine anımsız asker çekmişler ve bu teşebbüsün ilk safha-sında muvaffak olmuşlardır. Ma-reşal Peten Bay Ruzvelt'in ve A-merikan ordusu kumandanının a-çık ve samimî beyanatına rağmen müdafaa emri vermiştir. Fakat Fas, Cezair ve Tunusu kim mü-dafaa edecek? Cezairde bulunan ve müttefikler tarafına geçtiğini ilân eden General Giraud mu?

Bu Fransız mukavemeti, her-halde Madagaskardaki gibi zeva-hiri kurtarmakla fazla birşey ol-ıyacaktır. Göz kurtarımları da şimdiden harekete geçmiştir. Müt-tefiklerin gayesi, Almanya ve İ-talyayı Afrikadan tamamen çıkar-mak, mihver ordusunun arkadan da vurarak yok etmek ve Akden'z hâkimiyetini tamamen ele almak-tır. Bu teşebbüs, mihver ordusu-nun bir hezime uğradığı bir zamanda yapılmıştır. İtalya ve Almanyanın Ş. Afrikada hasıl ol-an bu tehlikeli vaziyeti sür'atle önleyeceklerine ihtimal verilemez.

Hulâsa, şimalî Afrikada, mih-ver stratejisi çok zayıflamıştır. Almanya ve İtalya, bu saatte ye-ni büyük kararlar vermek zorun-da bulunuyorlar.

Bu yıl 260 fakir üniversiteliye Burs verilecek

Üniversitede okuyan talebeler-den bu yıl 260 fakir gence Burs verilmek suretde Cümhuriyet Halk Partisi tarafından yardım olunacaktır.

Hükûmetin Tedbirlerini BEKLERKEN...

Yazan: FALİH RIFKI ATAY

14 İktisadî, tarihî La Tribune de Geneve gazetesinde bir Paris mül-tebâsı var. Birkaç satırını zırcedelim: «İktisadî geyir. Üstüyeceğiz, açık çöze-ceğiz. Hayat pahalılığı gittikçe artı-yor. Kara borsada bir kilo tereyağı 7.50 lira, bir kilo çay 36 lira, bir kilo kâhve 42 lira, erkek pabuca 145 lira, sabun 6 lira, et 6 lira, bir ta-vuk 9 lira, bir paket adı oğara 225 kuruştur.» Bununla beraber hükû-metün İsviçre alımı döviz alıp bu-mu Paris kara borsasında bozdurarak Parişte hayatın sudan sud olduğuna söylüyorlar çok değildi. Alman-yanın, vesikalama ve tayınlama sistemini en iyi tatbik edenler başta kara borsaya en ağır ceza veren mem-lîk olduğu şüphesiz çok. Fakat bu-ne bittik, ne kâfi beslenme ve kul-lanma eysarı tedarik edilebilmez, ne de kara borsa olmamak mânasına ge-lir. Beraber Tagblatt gazetesinde ge-len bir Berlin mektubundan bazı sa-tırlar: «Henüz sonbahar, ilen, lokan-talarda gıyazat kalmadı. Zerreva-tı çok dükkânların önünde bir domat-es için kavga kıyamet kopuyor. Pa-nya kıyamet vermediği için bir trampa sistemi kurulmuştur. Aile veyte para yerine kâhve, çay, te-reyağı, et, etek kartı kullanmak lâ-zım! Kaşab dükkânında iyi para-ya et var ama, nezaret için. Zerre-va-tı da en güzel domateslerini ka-sap komusuna saklamaktadır. Sarap-çı, kendine yataklı vagon devreden-lere daima iyi sarap veriyor. Deutsche Allgemeine Zeitung bütün bir kara borsa gıyazatını köşgölün-düğü haber vermektedir. Asıl suçlu idam edilmiştir. Berlinde her hafta kurşuna dâilen veya idam olunan-ların afis - listeleri - görülmektedir.» Bir İsviçre gazetesinde okunduğuna göre «Zürich'te birkaç memur, kendileri tarafından yokedilmek lâ-zım gelen işe kartlarının büyük bir kısmını aşırımlardır. Şimdiye ka-dar bu kartların ücreti eden 80 kâşab-fen fasla idam tesbit olmuştur.» İsviçre, müteahhitlerin pahalılık ya-rasına karşı koymak için, serbest et

MAHKEMELERDE

Servî bülendim, sensin efendim...

Genç kadın, orta yaşlı erkekten davacı idi. Kadın, hayli da güzel-di.

— Efendim, diye söze başladı. Bu efendi bizim mahallede, bizim evin birizdir. İlerisinde oturur. Kendisi bekârdır. Hanımı, geçenlerde vefat etti. İyi bir efendidir. Fakat bir türlü benim peşimi bırakmı-yor. Nereye gitsen karşıma çıkı-yor. Gözlerimi gözlerime dikip mütemadilen bakıyor. Bir tuhaf oluyorum.

— Lâf atıyor mu?
— Hayır!
— O halde?

— Anlatacağım efendim. Lâf at-mıyordum amma, şarkı ile lâf atı-yor. Sesi de güzel, Ney de çalıyor. Ney çaldığını zaten evden duyarım. Ben sokaka çıktım mı, herhalde pencerede bekliyor. Geçen gün: «Bivefa amma cihanda sevdi. güm bir taneşin!»

Diye bir şarkı tutturdu. Bu sa-bah da yine kapılarının önünden geçerken bir şarkıya başladı:

«Servî bülendim»
«Sensin efendim»
«Dil sana bende»
«Şahi levendim»

D'ye. Artık, canıma yetti. Her gün, her zaman kapının önünden geçerken bir şarkı.. Utanıyorum artık! Hem de, pencereden soka-ğa doğru, yani bana okuyor şar-kıyı...

— Efendi, efendi! dedim. Kendi-ne geli. Ben senin bildiğim so-kak sür'atlerinden değilim. Alkım başına topla... Göst-rirsin sana sonra... Ondan sonra da, yeni bir şarkıya başlamasın mı?

«A benim ruhu revanum seven ölsün mül seni?»

Diye. Bütün kafam attı. Po-lise müracaat ettim.

Orta yaşlı erkek:

— Efendim, dedi, ben musiki-şnasım. Ney çalırım. Tanbur çal-ırm. Kanun çalırım. Ut çalırım. Keman çalırım. Musiki dersi ve-ririm. Sesim vardır; gazel, şarkı söylerim. Tesadüfen, hanım geç-ken de şarkı söylüyordum. Bana hattâ tecavüzde de bulundu. Fa-kat, ben, şarkıma devam ettim. Kendisi ne söz atmas değildi.

Mahkeme, orta yaşlı erkeğin su-cunu sabit görmedi ve beraatine karar verdi.

HÜSEYİN BEHÇET

DIŞ POLİTİKA

Afrika ve Fransa..

Yazan: Ali Kemal SUNMAN

Birkaç gündüberi Vişiden ge-len telgrafları okuyanlar elbetto farkana varıyorlardı: Şimalî Afri-kada sekizinci İngiliz ordusunun inkişaf eden harekâtında görülen muvaffakiyet Vişi Fransasında da dikkatle takip edilmektedir.

Şüphe yok ki şimalî Afrikada olup bitenler Avrupadaki Fransız-ları türlü bakımdan alâkadâr e-decelti. Sekizinci İngiliz ordusun-da kan dökülen, can verenler a-rasında Fransızlar da var. O Fran-sızlar ki Avrupada mağlûp olan memleketlerini kurtarmak için harîte Angloksoson davasına ve eski ittifaka sadık kaldıklarını her hareketleriyle şimdide kadar gös-termişlerdi. Avrupadaki Fransız-lar için Afrikada neler olacağını dikkatle takip etmeğe işe sebepler pek çok: Herşeyden evvel şimalî Afrikanın Fransanın elinde bul-unan cesim ülkeleri için uzakta ya-kında ne gibi ihtimaller belirmek-te olduğu daima merak ediliyordu.

Yuvarlak bir hesapla bundan yetmiş sene evvelki mağlûbiyet felâketi üzerine kurulmuş bir ri-vayet vardır; malûm: O zamanki Almanyanın taciz imparatoru sa-yılan Bismark mağlûp Fransadan Alsas Loren gibi iki büyük eyaleti ve milyarlarca tazminat aldıktan ve artık Avrupada Fransayı sözi geçmez bir hale getirdikten sonra ona başka ufuklar göstermiş:

— Fransa harîte arazi sahibî olum, demiş. Müstemleke edin-mek; Afrikada bir imparatorluk kurmak işlerle meşgul olduğuk-hem Avrupadaki derdini unuttur, hem de Almanya'ya karşı intikam almak için hazırlanmış.

Lâkin söylemeye lüzum yok ki Fransa yer sahîb oluyak, nüfuz elde etmek ve kazanmak için Af-rikaya karşı gösterdiği alâka 1870 felâketinden daha evvelki asırla-ra kadar çıkmaktadır.

Her ne olursa olsun sözün kısı-sı şudur ki Fransanın bugün de-mek; Afrikada bir imparatorluk gü vardır. Bunun istikbali iş he-le tarihin şu karışık devrinde Fransızları yukarıda işaret edild-iği gibi türlü bakımdan düşündür-tecek gibiydi. Afrika meseleleri es-kiden İngilizlerle Fransızların ara-sını açtıkça açmış. Nâhayet Mi-sarda İngilterenin, Fast'a da Fran-sanın nüfuzu her iki tarafça ta-nınarak artık ihtilâfların önüne ge-çilmişti. Bu suretle Fransa ile İn-giltere samimî birer dost ve nâha-yet müttefik olarak kalmışlardı.

Bu sefer Fransanın mağlûp ola-rak harp haricine çıkmak ve ni-hayet Vişi Fransası ile İngiltere-nin arası bozulmuş olmakla Af-rika meselesi başka türlü vakayi-in tesirle yeniden tazelenmiştir. Buna sebep ve mahal görmiyen İngiliz tarifi harpten sonra Fran-sa ile İngilterenin daima eski it-tifaktan ve samimî ittifaktan ayrı-lıymacaklarını tekrarlamaktadır.

Nitekim bugün İngilizlerle be-raber muharebe edenler arasında Fransızların da mühim bir kuvvet teşkil etmesi İngiliz - Fransız it-tifakının canlı bir timsali göröl-mektedir.

Bakalım, şimdi şimalî Franss Afrika'da başıyan harp ne te-sirler uyandıracak?

Açık iş ve memuriyetler

Ankara'da dördüncü noter da-iresine bir tebliğ memuru aran-lmaktadır. Türk Hava Kurumu Etimes'ut tayyare fabrikası mü-dürlüğü için bir «Depo şefi» ara-nılmaktadır. 200 225 lira ara-sında aylık ücret verilecektir.

Belediye hesap işleri müdürü-ğü 15 lira aslı maas veya elî li-ra ücretle orta mektep mezun-larından erkek seyyar memurlar alacaktır.

Göktek deniz fabrikatları mu-bâsebesine bu ayın 15 inci günü akşamına kadar müracaat etmiş olmak şartile orta mektep mezun-larından dört memur alınacaktır.

Belediye fen işleri müdürlüğü iki mütehasss motor tamircisi a-ramaktadır.

Edebiyat fakültesinde yeni bir kürsü

Üniversite Edebiyat fakültesin-de yeniden «Bizans tarihi» isimli bir kürsü ihdas olunmuş ve pro-fesörlüğüne M. Rasum tayin ol-unmuştur.

FALİH RIFKI ATAY

Günün siyasi icmalı

Son 24 Saat içinde Hâdiselere Bakış

Tebliğ eden: Serah Musammar ALATUR

Dünkü sayımızda haber verdiğimiz Şimali Fransız Afrikasında yapılan Amerikan ihraç hakkındaki alman mütemmim haberlere göre ihraç muvaffakiyeti devam etmekte ve Fransa ile muharebe başlamış bulunmaktadır. Bu hususta Amerika'da ilk neşrolunan resmî tebliğ şudur:

«Amerika işgal kuvvetleri Oran ve Cezayirde karaya çıktı.»

Tebliğde, Cezayirdeki kuvvetlerin başında General Şarles Ridierin bulunduğu ilâve edilmektedir.

Bir müddettenberi İngiltere'de bulunan Amerikan Generali Eisenhower de Şimali Afrikadaki umumî harekâtın başkumandanlığını ifa etmektedir.

İhraç hareketine iştirak eden komandalar birlerce millî mesafeden iniliz harp gemileri ve tayyarelerinin himayesinde gelmişlerdir. Karaya ihraç hareketini hedeflerinden birbirinden yüzlerce kilometre uzak olmasına rağmen aynı dakikada yapılmıştır. Amerikan tayyareleri ihraçın evvel Şimali Fransız Afrikasındaki şehirler üzerine on binlerce bombanın atarak düşman olarak gelmediklerini bildirmişlerdir. İhraç Pazar sabahı karanlık saatlerde başlamıştır. Bu hususta ve muhtelif yerlere yapılan ihraçların safahatı hakkında alınan haberler sırasıyla şunlardır:

CEZAYİRDE VAZİYET

Dün öğleden sonra Vişi'den bildirildiğine göre Amerikan kütahları İngiliz harp gemileri Cezayir limanına sabahleyin saat 7,30 da gelmişler ve limana civara asker çıkarmaya başlamışlardır.

Bilhassa amiralik dairisine liman civarında bir çok taarruzlar püskürtülmüştür. Bu sırada hür Fransızlar taraftarları yani General de Gaulle'ların da bir hareketi görülmüşse de aksi malmıştır.

Aynı saatlerde Oran çevresinde Oran limanına da taarruz edilmiş ve iki İngiliz veya Amerikan korveti batırılmıştır.

Mareşal Peten'in emriyle Amerikan askerlerine mukavemet eden Şimali Afrika Fransız kuvvetleri Oran'ın sağında ve solunda bir çok esirler almışlardır.

«İhraçın evvel gece saat 3,15 te Cezayir şehrinde bir hava tehlike işareti verilmiştir. Saat 6,30 da her Pazar sabahı olduğu gibi şehirde mutad hayat başlamış, fakat biraz sonra, top, mitralyöz gürültüleri işitilmeğe başlanınca herkes hayret etmiştir. Nihayet bir ihraçın başladığı anlaşılmıştır.

Telefon, telgraf muhaberatı derhal kesilmişse de saat 9 da muhaberat tekrar açılmıştır.

Saat on birde doğru beş Amerikan uçağı Cezayir şehri üzerinde uçarak amiralik dairisini bombardıman etmiştir. Uçak savarlar harekete geçerek bir Amerikan tayyaresini düşürmüştür.

Bir Amerikan muhribinden karaya çıkarılan ve amiralik dairisine hücum eden Amerikalılar da bu esnada esir alınmıştır.

Cezayir çevresinde garıpmalar bütün gün devam etmiş ve saat 20,40 da Cezayir şehrinde Fransız, Amerikan kuvvetleri arasında ateş kesilmiştir. Şehir saat 24 de Amerikan kuvvetlerine teslim edilmiştir.

TUNUSTA VE FASTA VAZİYET

Vişi radyosu Fasta Saftı Fedhala ve Media mevkiilerine de üç ihraç hareketi yapıldığını bildirmiştir.

Kazablankadan bildirildiğine göre Fasta idareci örf'ye ilân edilmiştir.

Fasta da General Döğöleül bir hareketle bulunmuşlar, fakat saat 8,30 da bu isyan zayıfsız bastırılmıştır.

Kazablankaya yapılan deniz ve hava hücumları püskürtülmüştür.

Kazablanka şehri şiddetli surette bombalanmıştır. Tunus umumî valisi Vişi Fransasına bir sadakat mesajı göndermiştir.

PETENİN CEVLİ VE FRANSTZ DONANMASININ MUKAVEMETİ

Şimali Fransız Afrikasına yapılan bu ani ihraç Vişi Fransa-

sında infiale karşınmış ve Mareşal Peten dün radyo ile Ruzvelt'in mesajına cevap vererek burada Fransanın gerefının mevzu bahis olduğunu bildirmiş ve: «Biz hücumu maruz kaldık, kendimizi müdafaa edeceğiz. Verdiğimiz emir budur.» demiştir.

İhraç haberi üzerine nazırlar hemen toplanmıştır. Amerika ile Fransa arasında münaşbetlere kesilmiş nazarile bakılmaktadır. Ve Amiral Darlan da hemen Vişi'den Şimali Fransız Afrikasına hareket etmiştir. Fransız donanması da İngilizlerle karşılaşmak üzere denize ayrılmış ve Vişi'ye göre Kazablankaya açıklarında deniz muharebeleri başlamıştır.

HİTLERİN NUTKU

Alman Devlet Reisi Hitler 13 yıl evvel ölen 16 pazinin hatırasına tebelen dün Münih şehrinde bir nutuk söylemiştir. Hitler 1939 harbinin müttetiklerip basiretsizliği yüzünden koptuğunu, kendisinin 1940 da sulhu hâde için çalıştığını, fakat muvaffak olamadığını anlattıktan sonra sözüne şöyle devam etmiştir:

«Onlar bizim düşmemizi ve yuvarlanmamızı bekliyorlar. Bizim düşmeğe niyetimiz yok. Bizim için birşey var: O da harbetmek. Rusların bazı püskürtülüklerinden bahsedip duruyorlar. Demek ki biz püskürtülük püskürtülük takı Kafkasyaya kadar vardık. Stalingradın henüz sukur etmemesine gelince; bizim hedefimiz, burada ikinci bir Verdun vucude getirmek değildir. Onun için küçük hücum kütahları burasını zafta çalışıyoruz ve muvaffak oluyoruz. Çünkü Volganın tek bir gemi geçemiyor ve muvaffakiyetimiz isabetini gösteriyor.»

Garp kü harekâtından bahseden Hitler, «Çöl harbinin seyyal olduğunu hepimiz biliyoruz ve e-sıl mesele zaferi kazanmaktır ve muhakkak ki biz kazanacağız. Alman denizaltıları şimdiye kadar 24 milyon tonluk düşman gemisi batırmışlardır. Bu miktar, geçen harbe batırılan düşman gemilerinin iki mislidir. Büyük muvaffakiyetler kazanıyoruz ve kazanmaya devam edeceğiz. Gelecek kış hazırlıklarımız daha mükemmel olacaktır.»

Şimali Afrika'ya İngiliz ve Amerikan ihraç hareketinden bahseden Hitler bu hareketin Almanya veya harbin seyrî üzerinde zerre kadar müessir olmayacağını söyleyen Hitler sözlerine şöyle devam etmiştir:

«Bize indirilen bütün darbelerle mukabele edeceğiz. Hiç birini unutmuyoruz. Düşmanlarımız cevaplarını alacaklardır. Bu cevap öyle müthiş olacaktır ki aktıllarını kaybedeceklerdir.»

Führer, daha sonra «Bu harp Alman milleti için günün kalım harbidir» dedikten sonra Luther'in meşhur sözüle nutkuna son verdi: «Dünya şeytanlarla da dolu olsa, mutlaka galip geleceğiz!»

MISIR CEPHESİ HAREKATI

Kahireden alınan haberlere göre 8 inci İngiliz ordusu ricat eden mühver kuvvetlerini takipte devam etmektedir. Müttetikler Mersa Matrüh'te zaftetmişlerdir. Alınan esirler otuz binden fazladır.

DÜN 6 İTALYAN TÜMENİ ESİR EDİLMİŞTİR.

RUSYA HARBI

Alman orduları başkumandanlığının tebliğine göre Kafkasyanın batısında ve Terek kesiminde Rusların müteaddit karşı hücumları tardolunmuştur.

Stalingradda hareket devam etmektedir. Ruslara göre ise Stalingrad çevresinde Sovyet kütahları Alman taarruzlarını püskürtmüşlerdir.

Vişi kabinesinin kararı

Vişi, 9 (A.A.) — Vişi kabinesi dün toplantısında Amerikan hükümetinin haberi Şimali Afrika'ya nakletmekle Fransa ile münaşebatını kesmiş olduğuna karar vermiştir.

ŞEHİRDEN - MEMLEKETTEN - BÜTÜN DÜNYADAN

SON HABERLER

Kazablankada büyük deniz muharebesi

(1 inci Sahifeden Devam)

Amerikan kuvvetlerine mân olma-yı yetlenmişlerdir.

CEZAYİR NASHİ TESLİM OLDU? Vişi 9 (A.A.) — Cezayirdeki Fransız kuvvetlerine ateş kes emri verilmiştir. Şehir teslim olmuş ve Amerikan kuvvetleri buraya saat 22 de girmişlerdir. Fransız askerleri silâhlarını muhafaza etmekte-diler. İşgal hareketi tamamlan-dıktan sonra, sivil makamlar vazifelerine avdet edeceklerdir.

KARAYA İLK ÇIKIŞ

Londra 9 (A.A.) — Röyter ajan-sının muhabiri bildiriyor: Bu ci-karma hareketinde, ilk karaya ayak basan kuvvetler, komandolar olmuştu. Bunların arasında küçük mikyasta silâhendaz kuvvetleri de bulunuyordu.

Bu hareket, şüphe yok ki, şimdye kadar yapılmış olan bu nevi hareketlerin en büyüğüdür. Birçok hava alanlarına havadan asker indirilmiştir. Cezayir yakınlarında iki ve Oran yakınlarında da bir hava alanı işgal edilmiştir.

Sahil bataryalarının mukaveme-ti kesildikten sonra harp gemileri Cezayir limanına girmiş ve bo-saltınaya başlamışlardır.

HAREKAT GELİŞİYOR

Londra 9 (A.A.) — Şimali Fransız Afrikasının Atlantik ve Akde-niz sahillerine karşı yapılan çihar-ma hareketleri plan mü ihince go-lismektedir. İngiliz ve Amerikan kuvvetleri birkaç hava alanını iş-gal etmişlerdir. Cezayir teslim ol-muştur.

Müttetik umumî karargâhı şu tebliği neşretmektedir:

Harekât plan mü ihince devam etmektedir. Dün sabah, karaya ayak basan Amerikan kuvvetleri süratle ilerlemişler ve yeni çıkar-ma hareketleri yapılmıştır.

Yegâne görülen mukavemet, sa-hil topçusunun ve bahrîyenin mu-kavemeti olmuştur.

Oranda Amerikalılar iki küçük gemi kaybetmişlerdir. Bir mütte-fik taşıtı da torpillerenle sakatlan-mıştır. Zayıf bulunarak ibrettir.

140 BİN KİŞİLİK ORDU

Newyork, 9 (A.A.) — Burada zan-nedildiğine göre, Fransız kuvvetleri-nin, Şimali Fransız Afrikasında bul-unan toplam miktarı 140,000 i bul-maktadır.

Vişi, Şimali Fransız Afrikasına ta-arruz eden Amerikan kuvvetlerinin 140,000 kişiden mürekkep olduklarını söylemektedir.

VEYGAND DAVET EDİLDİ

Londra, 9 (A.A.) — Dün sabah, Mareşal Peten ile görüşmek üzere, General Veygand Vişi'ye davet edil-miştir.

AMERİKÂN HAVA KOMUTANI

Newyork, 9 (A.A.) — Tokyoya kar-şı yapılmış olan hava saldırısı idare eden General Doolittle'in, Şimali Fransız Afrikasındaki Amerikan hava kuvvetlerini idare ettiğini, İtalya-ya Nazirliği bildirdiğidir.

AMERİKÂN DONANMASI

CEZAYİRDE

Vişi, 9 (A.A.) — Dün, Cezayir il-mamına, 35,000 tonaltoluk bir zırhlı, bir kruvazör ve iki muhribten mütte-güclü bir Amerikan filosu girmiştir. Sahil bataryalarımız ateşe tutulmuş-tur.

SİYASİ MÜNAŞEBETLER

KESİLDİ

Vişi, 9 (A.A.) — Nazırlar Meclisi dün toplanmış ve Amerikanın Şimali Fransız Afrikasına taarruz ederek Fransa ile Amerikanın böylelikle mü-naşebeti kesmiş olduğunu bildirmiştir.

ALMANLAR DA MI GİDİYOR?

Vişi, 9 (A.A.) — İngiliz Haberler bürosu, lejyonier kıyafetine bürünmüş Alman askerlerinin Marsilyadan har-reket ederek Şimali Fransız Afrikasına geçtiklerini bildirmektedir.

Bu haber, Vişi mahfillerinde yalan-lanmaktadır.

KAZABLANKADA DENİZ

MUHAREBESİ

Vişi, 9 (A.A.) — Kazablanka açıklarında şiddetli deniz garıpmaları ol-duğu haberi alınmaktadır.

TUNUS MUKAVEMET EDECEK

Vişi, 9 (A.A.) — Tunusdaki, Fran-sız kuvvetlerinin başkumandanı Ge-neral Barre şu günlük emri neşret-miştir:

«Askeri vaziyetimiz basittir: Mareşal emrine itaat etmek. Subay ve erler, bize taarruz ede-cekler. Fransanın namusu bize teslim edilmiştir.

Düşmanın bütün hareketlerine kuv-vetle mukavemet edeceğiz.»

DÖ GÖLÜN HİTABESİ

Londra, 9 (A.A.) — Savgen Fransızların kumandanı Dö Gölfe, Pazar akşamı, Londra radyosunda, Şimali

Afrikadaki Fransızlara hitaben şun-ları söylemiştir:

«Fransanın müttetikleri, Şimali Fransız Afrikasını, hürriyet muhare-besine iştirak ettirmişce karar ver-diler. Mühim miktarda kuvvetler ka-arya ayak basmaktadır. Buraları, Fransanın hürriyeti için bir çö-s noktası haline gelmelidir. Bu hedefi göz önünde tutarak hareket etmeli-ğiz. Zamana müsaittir. Bir tarafta, Alman ve İtalyanlar bozguna uğratılmış diğer tarafta, Rusya'da Alman ileri ha-reketi Volga nehrinde ve Kafkaslar-da skanete uğratılmıştır.

Sefler, askerler, bahrîyeler, hava-cılar, beşerî kuvvetler. Müttetikleri-mize yardım ediniz. Onlara ilhak ed-iniz. Savgen Fransa sizden bunu rica ediyor.

TAYYARE İLE GELEN

KITALAR

Vaşington, 9 (A.A.) — Şimali Afrikadaki umumî karargâhından bildirildiğine göre, sekiz kfilele inanılmaz bir muvaffakiyetle Şi-mali Afrika'daki harkeât üslerine vâsil olmuş ve Amerikanın gön-delilen fedailer, muhtelif strate-jik noktaları işgal etmişlerdir. Tayyare ile nakledilen kütahlar da muvaffakiyetle karaya imişler-dir.

AMERİKÂN KUMANDANLARI

KİMLERDİR

Vaşington, 9 (A.A.) — Harbiye nazırlığı, Şimali Afrikada harekât yapmakla olan Amerikan ordula-rı seflerinin aşağıdaki zevat oldu-ğunu bildirmektedir:

Başkumandan General Dwight D. Eisenhower.

Başkumandanın Genelkurmay

Başkanı Major Gl. Clark.

Karaya çıkarma hareketlerini

himaye eden deniz kuvvetleri

kumandanı Kontrmiral H. K. Hewitt.

Afrikanın garp sahiline çıkarıl-mış olan Amerikan kuvvetlerinin

kumandanı Major Gl. George S. Patton.

Oran'a çıkarılmış olan Ameri-kan kuvvetlerinin kumandanı

Major Gl. Loyd R. Friedonhall.

Cezayire çıkarılmış olan Ame-rikan kuvvetlerinin kumandanı

Major Gl. Charles W. Ryder.

Amerikan hava kuvvetleri ku-mandanı Gl. James H. Doolittle.

Diğer taraftan harbiye nazırlığı

Gl. Frank M. Andrews'ın 4 kin-ciyeşlerindenberi Ortasarkaki A -

merikan kuvvetleri kumandanlığı-nı Gl. George H. Brett'in de Car-rabes'lerin müdafaa kumandan-lığını deruhte etmiş olduğunu bil-dirmiştir.

AYLARCA SÜREN HAZIRLIK

Vaşington, 9 (A.A.) — Haber verildiğine göre Amerika ordusu Genelkurmay başkanı General Marshall, General Eisenhower'ın İngiltereden Şimali Afrikaya ha-reketi esnasında kendisine aşağı-daki mesajı göndermiştir:

Amerikanın ümitlerine ve te-mennilerine götürüyörünuz. Aylar-ca planlarını hazırladınız ve bu çok mühim iş için bizzat ken-diniz de hazırladınız. Cenâbâhak Muvaffakiyetinizi tesir etsin. Şef olarak haiz olduğunuz meziyetle-re ve kıtaatınızın hücum kabili-yetine mutlak itimadım vardır.»

Diğer taraftan 6 kincineştrinde General Marshall, Ortasarkaki İngiliz başkumandan General Alex-ander'e aşağıdaki mesajı gön-dermiştir:

«Sizi şef ven tâbiyecî olarak haiz olduğunuz meziyetler, kıta-atınızın kahramanlığı ve Afrikada kazanılmış olan zafer benim ve Amerikan orusunun hayranlığını celbetmiştir ve ihtimal harbin dö-nemecini teşkil edecektir. Tobrik-lerimizin Montgomey ve Ted-der'e ıblâğını rica ederim.»

RUZVELTİN MEKTUBU

Londra 9 (A.A.) B.B.C: Ruzvelt Petene bir mektup göndererek bu hareketin zarurî olduğunu izah etmiştir. Poten cevaben mukave-mete devam edileceğini bildir-miştir.

Ruzvelt General Frankoya ve Portekiz Reiscumhuruna mesaj göndererek memleketlerinin taraf sızlığna riayet olunacağını bildir-miştir. Britanya hükümeti de buna müsaibî garantiler vermiştir.

Deniz muha-rebesi teyit ediliyor

Vişi 9 (A.A.) — Resmen bildirildiğine göre, Casablanca açıklarında bir deniz muharebesi cereyan etmektedir.

Vişi, 9 (A.A.) — Marsilya ile Şimali Afrika arasında deniz nak-liyatı kesilmiş bulunmaktadır.

Vişi, 9 (A.A.) — Marsilyada, dün saat 21,17 de hava tehlikesi işareti verilmiş ve bu hal takriben bir saat sürmüştür.

BEŞİKTAŞTA

(1 inci Sahifeden Devam)

bu ihtilâf geçelerinde mahkeme ka-zarile sona ermiş, ihtiyar emekli yeğeni hakkında bir tahliye ka-rarı almış, icraya koymuştur.

Fakat ihtiyarın bütün ısrarları-na rağmen karısı Ayşe, Ahmedin evden atılması taraftarı de-ğildir. Hatta o kadar ki bu yüzden delikanlıyı himaye ederek koca-sile kavga etmektedir.

Dün tekrar evde bu mesele or-taya atılmış, karısı Ayşe, yeğeni Ahmet evden çıkarıldığı tak-dirdi kendisi de çıkıp gideceğini söylemiştir. Bu sırada orada bulu-nan Ahmet de münakaşaya karış-mış, ihtiyar emekliye karşı bazı ağır cümleler sarfetmiştir. Bu iki taraflı hücum karşısında büyük bir asabiyete kapılan Hüseyin, u-cu şis bastonunu kapmış, yeğeni-ne şiddetli bir darbe vurmuştur. Ahmedin göğsüne isabet eden şis-ağır surette yatalanmasına sebep olmuştur. Fakat ihtiyar emekli bu sefer de karısına hücum etmiş, onu da yaralamıştır.

Beyoğlu hastanesine kaldırılan yaralılarından Ahmet, dün ölmüş-tür.

Bu facia etrafında zabıta ve ad-liye gerekli tahkikata devam et-mektedirler. Cürüm aleti olan şis adlıtıp işleri müessesesine gönde-rilmiştir.

VAZİYET

(1 inci Sahifeden Devam)

kırk bin askerle, İngilizlerle mü-tereken hareket eden Amrikalılar Cezayiri işgal etmişlerdir. Oran ve Fasta da ilerlemekte-diler. Bir taraftan da yeni ihraçlar yapı-lmaktadır.

Vişi Fransası bu hareketi mu-kavemetle karşılamış ve Amerika ile siyasi münaşebetlerini kesil-miş addetmiştir.

Harekâtın ilk başlangıcında Fransız mukavemeti şiddetli ol-muşsa da bilâhare karada bu ha-reket zayıf bir mahiyet almıştır. Hâlen muharebeler yalnız bahri harekâta ve yer yer küçük mü-sademelere münhasır kalmış bu-lunmaktadır. Bu vaziyette; Ame-rikan — İngiliz ihraçına muvaf-fak olmuş nazarile bakmak müm-kündür.

Diğer taraftan Mısır gölünden alınan haberler 8 inci İngiliz or-dusu karşısında çekilen mühver kuvvetlerinin Mersa Matrüh'ta tutunamadıklarını ve İngilizlerin kırk bin esir alarak mühver kütahlarının takibe devam ettiğini bi-dirmektedir.

Bir taraftan bu yeni Amerikan İngiliz ihraç, diğer taraftan Rom-mel ordularının mütemaddi çekil-mesi mühverleri yeni müşkül bir duruma sokmuştur.

Şimali Fransız Afrikası Anog-lo - Saksonlar tarafından işgal edilince bundan sonra mühver kuvvetlerinin Akdenizden Şimali Afrika'ya yardım göndermeleri son derece zorlaşacak ve Mer-sa Matrüh'tan geriye doğru çekilen mühver ordusunun Libya'dan kat'î surette çıkarılması imkân dahiline girmiş olacaktır, den-ebilir.

Ruzvelt Şimali Afrikada başla-yan hareketin «İkinci cephe» va-zifesini göreceğini söylemiştir. Filhakika işgal edilen yerler ve bu hareket İtalyaya karşı yeni bir ikinci cephe açılmasını da müm-kün kılabilir. Böyle bir netice ise harbin akıbeti üzerine tesir ede-cek mahiyette, mühim bir hâdise-dir.

Bununla beraber Şimali Afri-kada gelişmekte olan harekâtın neticesini bırakmak en doğru ve bitaraf muhakeme tarzı olur.

Şehir İçinden Görünüşler :

İstanbul kadınları Kendi güzellikleri için Ne harcıyorlar?

Bu masraf kendisinden sayısız hizmetler beklediğimiz İstanbul Belediyesinin yıllık bütçesidir

Bay M..., on dokuz senedenberi «Kadın güzellikleri» müstahzaratı ticaretile meşguldür.

Kulünması en zarurî olan maddeler bile, belki, zamanla yerlerini başkalarına ve benzerleri ne terkede-bilirler. Fakat, tâ Kleopatradan ve belki tarihle be-raber başlaya zamanımıza kadar devam eden kadın güzelliği mal-zemesi ancak isim ve çeşit de-ğiştirmekle kalmış, devam edip gitmiştir.

★

Bu moda mevzuun millî bir dert halinde devam etmekte ve biraz daha müzzinleşmekte oldu-ğunu unutmuyarak, tecrübeli Bay M..., in, uzun yıllarda edindiği kanaatlerini dinliyeelim:

«Türk kadınlarında sin ve lüks merakı, geçen harpten son-ra hiç bir hâdisiye bunu önliyme-di 928 — 930 senelerindeki bu-hranı hatırlarsınız. Memleketin ekonomisi oldukça sarılmıştı. Devlet bir çok tedbirler alıyordu. Fakat bize, harıl harıl, durup din-lenmek bilmeden Avrupadan, bil-hassa Fransa ve Almanyadan pud-ra, ruj, krem, losyon; Oje; Rime-l ve bir bin adlı; bin bir şekilde kadın güzelliğine yarıyan müs-tahzarlar geliyordu.

Bu işte büyük bir olmaşı, bir çok hususta sanayi erbabını, ka-dın tuvalet maddeleri imaline sevketti. Bu müstahzaratın ilk maddelerinin memleket içinde ol-uşu, işi daha kolaylaştırıyordu.

Çok garip bir hâdisedir ki, ye-ni harpten sonra bile İstanbulda çeşitli adlar ve firmalar altında krem, pudra, ruj, losyon; lavanta yapan bir çok laboratuvarlar ku-ruldu. Bunların verdiği reklâm

parası, ne kadar bol para kazan-dıklarını ve ne kadar çok satış yaptıklarını anlatır.

«İstanbulda ayda ne kadar kadın tuvalet malzemesi satıla-ıyor?»

«Bunu tam bir rakam halin-de ifade etmek güç olmakla be-raber, gene tahmin edebiliriz: Ay-da 300 - 350 bin lira, hiçte fazla bir rakam değildir. Hatta, iddia edebiliriz ki asgaridir. Söyle se-p edelim: Bugün İstanbul'da bir milyona yakın nüfusu vardır. Bunun yarısı kadın ve bu kadın nüfusun denilen yüzde ellisini tuvalet malzemesi kullananlar o-larak kabul edersek 250 bin ra-kamını elde ederiz.

Bu kadınlar arasında tuvalet maddelerine ayda 50 kuruş har-cayan olduğu gibi on lira veren de vardır. Biz, vasatıyı, yine çok ihtiyatlı hesaplarsa buçuk lira kabul edersek 375.000 rakamına elde ederiz. Bir ayda harcanan bu olduğuna göre, senelik yekûn dört milyonu aşiyor demektir.

Zaten bunun daha azı varid olmaz. Çünkü, bu işle alakâh ti-carethaneler, bu yüzden kar te-min eden sermaye, bu işten geç-en ve yekûnu oldukça kalabalık olan insanlar, ancak, bu nisbette bir satış rakamı ile tatmin edile-bilirler. Çünkü, kadın tuvaletine dair müstahzarlar, yüzde elli bir net kar bıraksada, bunun yüz-de ellisinin imal sermayesi oldu-ğunu unutmamak lazımdır.»

★

Yalnız İstanbul kadımları; Yalnız bir tek senede; Yalnız kendi güzellikleri için, görünüp, ne harcıyorlar?

ŞEHİRLİ

ATATÜRK

Yarın; Ebedî Şef Atatürk'ün ö-lümünün dördüncü yıldönümü-dür. Bütün memleket yarın bu acımın yasını tutacak ve her taraf-ta matem ihtifalleri yapılarak E-bedi Şefin aziz, unutulmaz hatı-rası tâzîm ve minnetle anılacaktır.

Yarın erkenden bütün Halkev-leri ve Halkodalarında toplantılar yapılacaktır. Bu ihtifallere Ata-mızın ebediyete intikal ettiği an olan saat 9,05 de başlanılacaktır.

Büyük kurtarıcıya tâzîmin bir dakika ayakta sükûat edildikten sonra Atatürk'ün hayatı ve hizmet leri hakkında bir nutuk söylene-cek ve müteakiben Reiscumhur İsmet İnönü'nün Atatürk'ün vefatı münasebetile millete hitaben neş-rettiği beyanname okunarak top-lantıya son verilecektir.

Eminönü Halkevinde ve Üniver-sitedeki toplantılardan sonra Sa-rayburnuna gidilerek Atatürk'ün heykeline bir çelenk konacaktır.

ANKARADA

Ankara 9 (Telefon

TAÇLI DELİLER

DELİ PETRONUN DELİ KIZI

Birinci Katerinanın ve Çariçe Elizabetin zamanında Romanoflar sarayı...

Çeviren: REŞAT EKREM KOÇU No. 7

Elizabet, gelinin muayenesine saray ebelerinden birini memur etti; bu kadın, Prensin muayenesine lütfen gösterdi. Petro ise, böyle bir muayene'nin yapılmasına izin vermedi.

Petersburgdaki Fransız elçisi de gönderdiği raporda: «Veliâhdın kısır olduğu tahakkuk etti!» diye yazmıştı.

Fakat, çok geçmedi, Paris'e gelen bir haber, Fransız diplomatının yanıldığını gösterdi: Prenses Katerin gobe id... ve hakikaten, bu haberin yapılmasında dokuz ay on gün sonra tosun gib' bir oğlan doğurdu: Prens Pol. İstikbalın Çar'ı ikinci Polu. Dünyaya geldi.

Bu doğum habisesinden evvel geçen küçük bir sahneyi anlatmak faydalıdır.

Petronun mabeynisi bir Soltikof vardı. Güçlü kuvvetli, boyu boşlu güzel bir adamdı. Hatîâ, kocası tarafından ihmal edilen Katerina ile gizli gizli meşgul olduğu da söylenirdi.

Bu zeki adam, saray hekimlerin den cerrah Boerhan ile Prens hakkında görüşmüş, küçük bir ameliyattan sonra, Prensin bir çocuğu olabileceği rivayetini de sarayda ustalıkla yaymıştı. Ve nihayet, bir içki âleminde, Soltikof ve arkadaşları Prensi böyle küçük bir ameliyata ihna etmişler, cerrah Boerhan'ın raporuna göre, ameliyat muvaffakiyetle neticelenmişti. Öyle ki, Soltikof ve cerrah efendi, imparatoriçeden bol bol ınsarla da almışlardı.

Dilin kemliği yoktur derler, Prens Polün doğduğu günlerde, bir diplomat, hükûmetine şöyle bir rapor gönderiyordu:

«Çocuğun, babası Kont Soltikof, anası imparatoriçe olduğu söyleniyor!».

Bir başkası da şu satırları yazıyordu:

«Katerina, aşağı Soltikof'tan bir oğlan doğurdu!».

Fakat gariptir; çocuk, küçük Pol, çılgın ve sıkı, resmi babası Petroya benziyordu!

Prens Polü doğurduktan az sonra, Soltikof, Katerinanın gözünden düşmüştü. Bir küllhani tábiri ile bu Rus asilzadesinin pabucu dama atılmış, veliâhdın malıyeti arasında genç bir Polonyalı, Katerinanın iltifatlarına nail olmağa başlamıştı. Adı Stanslav Poniyatovski olan bu genç Polonyalı, Soltikof'tan muhakkak ki çok daha güzeldi, üstelik, Paris'e yaşamış, fevkalade zarif ve hoşhoş idi.

Katerina, ikinci gebeliğinde büyük bir heyecan geçirdi. Fakat, ayyaş kocası, on beş aylık İken ölen bu kız evlâdının doğum hesaplarını tutmadığı için, Prensin yüreğine su serpildi.

Yine bu yıllar içinde, Katerina ikinci bir tehlike karşısında kaldı:

İmparatoriçe Elizabet öldü ve kocası Üçüncü Petro unvanile Çar ilan edildi.

Katerina, saraydaki itibar ve mevkinin Elizabete bağlıydı. Kendisini daima ihmal eden Petro için, bir gün karısını kolumdan tu tup atmak, işte bile değildi.

Prens Pol'ün bir «Piç» olduğunu ilan etmek ise pek kolay bir şeydi.

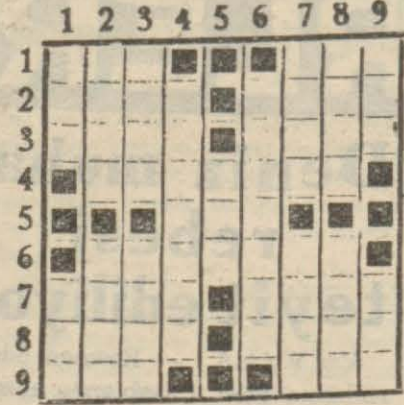
«Şu halde?.. Ya en ağır darbelerle boyun eğmek lazımdır. Yahut da, her tehlikeyi karşılayacak tedbirlerle başvurmak gerekir!».

Katerina, bir «Çariçe» olmağa karar verdi!

SON

Yakında: İkinci Katerina.. 100 kocalı İmparatoriçe..

BULMACA

Soldan sağa:

1 — Büyük su akıntısı, Etfeti su gevrek toprak, 2 — Bilgin, bir kavim, 3 — Çakılan sivri demir, Siyah, 4 — Küçük bir denizcilik, 5 — Cemi edati, 6 — Asaleti bir tarzda, 7 — Ters bir nevi çövi, çeyi ile meşhur bir ada, 8 — Bir oyun, yapmak, 9 — İşaret, Göz rengi.

Yukarıdan aşağı:

1 — Başımızın kolları, Bayağı, 2 — Elem verici, insan, 3 — Bir asker birik, Çehre, 4 — Eski General, 5 — Catin yongası, 6 — Bosna M. İlavisiyle Mokra sultan, 7 — Taharrü eder, Mekup, 8 — Tardadan çıkarılması: İlam gelen şey, Hane mübaya et (iki kelime), 9 — Kalın kumaş, İy!

Dükkü bulmacamı halledilmiş çekti:

RADYO

9 2nci teşrin 1942

18.00 Program ve Mendelet Saat Ayarı.
18.03 Müzik: Fasil Hey'eti.
18.45 Müzik: Radyo Dans Orkestrası. (Sef: Nihad Esengün).
19.30 Memleket Saat Ayarı ve Ajans Haberleri.
19.55 Müzik: Şarkı ve Türküler.
20.15 Radyo Gazetesi.
19.45 Serbest 10 Detaka.
20.45 Müzik: Bir Halk Tüfesi Öğreniyoruz.
21.00 Konuşma (Günün Mesajları).
21.15 Müzik: Güzel Sesler (Pl.).
21.30 Konuşma (Kıtasavnenler Satalı).
21.45 Müzik: Radyo Simfoni Orkestrası. (Sef: Ferid Alnar).
22.30 Memleket Saat Ayarı, Ajans Haberleri ve Borsalar.
22.45/22.50 Yarın Program ve Kapanış.

Bulana Mükâfat

Tünel ile Nisantay arasındaki mesafede pirantalı bir Klips koyuldu. Bulan zatın Nisantayda Vali Konağı caddesinde Uğur Apartmanı 1 numaralı dairene getirildiğinde memnun edilecektir.

Devlet Denizyolları İşletme Umum Müdürlüğü İlanları

9/11/1942 - 15/11/1942 tarihine kadar

Muhtelif hatlara kalkacak vapurların isimleri, kalkış gün ve saatleri ve kalkacakları rihimlar.

Karadeniz hattı	Sah 4.00 de (Cumhuriyet) Cuma 4.00 de (Aksu) Galata rihimından.
Bartın hattı	Cumartesi 18.00 de (Kadeş) Sıfco rihimından.
Mudanya hattı	Pazartesi, Çarşamba, Cuma 9.00 de (Marakes) Cumartesi 14.00 de (Trafik), Pazar 9.00 da (Marakes) Galata rihimından.
Bandırma hattı	Pazartesi, Çarşamba ve Cuma 8.15 de (Trafik) Galata rihimından ayrıca Çarşamba ve Cumartesi 20.00 de (Anafarta) Tophane rihimından.
Karabiga hattı	Sah ve Cuma 19.00 da (Bartın) Tophane rihimından.
İmroz hattı	Pazar 9.00 da (Anafarta) Tophane rihimından.
Ayvalık hattı	Çarşamba 12.00 de (Bursa) Cumartesi 12.00 de (Ülgen) Sıfco rihimından.
İzmir sür'at	Pazar 13.00 de (İzmir) Perşembe 13.00 de (Tirhan) Galata rihimından.
İskenderun hattı	Cuma 18.00 de (Çanakkale) Sıfco rihimından.

NOT:

Vapur seferleri hakkında her türlü malûmat aşağıda telefon numaraları yazılı Acentelerimizden öğrenilebilir.

Baş Acenta: Galata	Galata rihimi, Limanlar Umum Müdürlüğü binası altında, 42362
Şube Acentağı: Galata	Galata rihimi, Mıntıka Liman Reisliği binası altında, 40133
Şube Acentağı: Sirkeci	Sirkeci, Yolcu Salonu, 22740 (1231)

Şehit ve Başmühürin Etem İzet Berce — Neşriyat Direktörü Üvâlet KARABİLGİN SON TELGRAF MATBAASI

şahid yalnız ben bulunuyorum.

Eğer benim hizmetçim Mis Bag.

bu saatte kalkmış olsaydı, o zaman vaziyet karışır. Siz Mis Bag'ı hiç şüphesiz tanırınız.

Genç kız gülümsedi:

— Mis Bag! Ne korkunç kadındı!

— Bilâkis... Mis Bag, mevcudiyeti ile insanın içine rahatlık veren bir kadındır. Gerçi bu kadın, benden daha yaşlı olan eski meslekdaşından bana miras kalmıştır, lakin bana hizmeti çok olmuştur. Bu hizmetlerinin derecesini tayin edemem. Yalnız onda vahim bir kalb hastalığı var. Belki bugünlerden birinde fücâten ölecektir. Haydi şimdi gidelim.

Kolunu ötekine koluna taktı ve otomobile doğru götürdü. Plat kasabasının tenha şosesinden hiç konuşmadan geçtiler.

Bereket versin, sis her zaman- kinden kesildi. Ve Haddon yirmi, otuz metre kadar Rikardo'nun evine yaklaştığı halde, kimse arabayı görmüyordu. Kapıyı açtı.

genç kız aşağıya indi.

— Doktor yavaş sesle:

— Hiç müşkülât görmeden eve girebileceğinize emin misiniz?

— Evet, kimse beni kontrol etmez ve hiç kimse bir şey bilmiyecektir.

Ve genç kız sisin içinde kayboldu.

Doktor yolun kenarından ya - vağa arabasını yürüttü. İki fenerin ışığı sisin kesafetinden yol üstünü iyi göstermiyordu.

Fakat aç sonra boşuk bir ses işitti, aynı zamanda, sisin içinden bir polisin gölgesi göründü.

Polis selâmladı:

— Doktor, böyle müşkül bir gece geçiriyoruz ki... dedi, komşu evin önünde durduğunuz görmüşüm demiyeyim, işitmişim.

Doktor hafifçe gülümsedi:

— Ben Plat kasabasının sokak- larında hâlâ yolunu bulamıyorum. Siz polis memuru Duke değil misiniz?

(Devamı Var)

İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri Umum Müdürlüğünden:

İdaremiz Tramvay, Elektrik Şebekesi ve tali merkezleri için aşağıda yazılı işlere ait malzeme mektupla teklifi vermek suretiyle mübaya edilecektir.

a) Bir 2 adet 400 KVA lık diğeri 2 adet 200 KVA lık takatte olmak üzere 2 ser grupluk cıva redresörli id yeni tali merkezin teçhizatı,

b) Mevcut iki tali merkezin, her birine 800 KVA lık takatte birer komütatris veya redresör ilavesiyle teçhizatı.

c) Bütün elektrik malzemesinin itaat dahil olduğu halde, mevcut 3 tali merkezin yüksek tevettürü tevzi tablolarının tadili.

2) Bu gibi işlerde itfâs sahibi bir fabrikayı temsil etdiklerine dair vesatli ibraz edilecek alikadrların idaremizden 50 lira mukabilinde verilmekte olan şartnemele aldimaları ve tekliflerini en geç 1943 Şubat nihayetine kadar idaremize tevdi etmeleri ilan olunur. (1020)

ADEMİ İKTİDAR VE BELGEVŞEKLİĞİNE KARŞI

FORTOBİN

S. 1. MUAVENET VE KEALETİNİN RUHSATINI HAİZDİR HER ECZANEDE BULUNUR POSTA KUTUSU 228

Devlet Demir yolları Umum Müdürlüğünden:

İdaremizde kurs ve staj görenek malûmat ve bağmâcılık, teknik büro personeli ve fen memuru yetiştirilmek üzere lüzumu kadar San'at Okulu mezu- nu alınacaktır. Yapılacak kabul imtihanında göstericileri muvaffakiyete göre sar'atkar unvanıyla ayda 100 liraya kadar ücret verilecektir.

Bir senelik staj müddetini muvaffakiyetle bitirenler tescl edilir. Ve mü- teakip kurslardaki (muvaffakiyetlerine göre merkez atelye ve depo teknik kadrosu dahilinde terf ederler).

Aranan şartlar şunlardır:

- 1 — San'at Okulu mezunu olmak,
- 2 — Askerliğini yapmış bulunmak,
- 3 — Yaşı otuzu geçmemiş olmak,
- 4 — Eczacı ile evli olmamak.

Taliplerin bir dilleke ile 30/11/1942 tarihine kadar İstanbul (Hepderpege, Sirkeci) İzmir, Balıkesir, Ankara, Kayseri, Adana, Malatya Bileğehir Adana ve Erzurumda İşletme Müdürlüklerine müracaat edebileceklerdir.

Dilekçeye sarh adres yazılacak aşağıdaki evrak listelenmiştir.

- 1 — Mektep diploması,
- 2 — Doğruluk kâğıdı,
- 3 — Aşî kâğıdı,
- 4 — Askerlik durumunu bildiren vesika ve nüfus cüzdanı.

Mübâaka imtihanları Ankara'da yapılacaktır. Şerati haiz olanların Anka- raya kadar seyahatleri temin edilecek ve imtihan günü adreslerine bildirilecektir. (1241)

BELSAMITOL

İdrar yolları iltihabı, yeni ve eski BELSOGUKLUGU, idrar zorluğu, mesane, prostat iltihabı, sistit, köst şiddetli, böbrek rahatsızlıklarına karşı en mükemmel bir ilaçtır. BELSAMITOL kullanılarak bu hastalıklardan çabuk kurtululur. Bütün Eczane ve Eczâ depolarından satılır. Deposu: Sami Alesu, İş Bankası arkası: Rahvancılar sok. No. 5, İstanbul

İstanbul Defterdarlığından:

Değya No.	Cinsi	Kaymak Teminat
63/7505	Büyükdere'de Fastıkuyu sokağında eski 18 yeni 24 de 90 metre marabba arsa.	180 14
52184/14	Aksarayda eski Kâtip Kasım yeni Yala mahalle- sinde eski Yalı bokağı yeni Kumal sokağında eski 186 yeni 129 No. lu 18 metre marabba arsa.	44 4
51152/151	Beyoğlunda Çukur mahallesinin Karakurum sokağında 7 parçe 388 ada, 8 parsel eski 53 yeni 73 kapı No. lu 60 metre marabba arsa.	832,50 63
F.3/4268	Beyoğlunda eski Feriköy yeni Duatepe mahalle- sinde eski Rum kölesesi yeni Lale Şahin soka- ğında eski 50 — 52 yeni 32 No. lu arsanın 1/10 hissesi.	10 1
52301/951	Beyoğlunda Kocatepe mahallesinin Sezla dere sokağında 537 ada, 25 parsel kapı numarasız 21, 25 metre marabba arsa.	71 6

Yukarıda yazılı gayri menkuller açık arttırma ile satışı çıkartılma- ları ile 16/10/1942 tarihinden itibaren bir ay içinde pazarla- ya burkılacaktır. İsteklilerin muvakkat teminat mektupları ve nüfus hüviyet oiz- danlarıyla birlikte bir ay içinde haftanın Pazartesi ve Çarşamba günleri saat 14 den 16 ya kadar Millî Emlak Müdürlüğüne müracaatları. (869)

Pansiyonlu mekteplere alınan fakir talebeler

Vilâyet hesabına bu yıl pansiyonlu ilk mekteplere kız ve erkek otuz kimsesiz fakir talebe alınmıştır. Bunların bütün ders ihtiyaçları ve giyim ve kuşamları vilâyet tarafından temin edilecektir.

Alınan talebeler mevcut yedi pansiyonlu okula tevzi edilmiş- tir.

HALK SÜTUNU

(1) arayan, işçi iştiyenlerin mektupları bu sütunda parasız olarak negrolunur ve yer müsait bulundukça bir kaç defa tekrar edilir. Ayrıca dileklere, müşkül- lere de cevap verilir.)

Hususi ders veriyor

Çocukları ilk mektebe devam edemeyen ailenin yanında kal- mak ve akşamları onlara ders vermek istiyorum. Şişli, Beledi- oğlu ve civarı tercih edilir İcabin- de verilecek oda için bir miktar kira da verebilirim.

«Son Telgraf» halk sütununda Abdi Oğaya müracaat edimesi rica olunur.

Bir Üniversiteli genç iş arıyor

Üniversite ilke sınıfına devam eden bir gencim. Pederim tahsi- lime maddeten yardım edemeye- cek durumda olduğundan haf' da yalnız 2 veya 3 gün saat 9—13.30 arası müstesna olmak üzere her gün sabahın akşama kadar hu- susi bir müessese, büro veya b'r müteahhit yanında ehven bir iic- rette çalışmak istiyorum. Böyle bir kimseye ihtiyacı olan ve ba- na iş vermek isteyen muhterem iş sahiplerinin Son elgraf gazetesi Halk Sütununda K. T. rumuzuna yazmalarını dilerim.

Bir genç iş arıyor

Ticaret lisesi orta sınıfı mezunuyum. Muhasebe bilirim. İş- arıyorum. Talip olanların Son Tel- graf halk sütununda «REL» e bir mektupla müracaatlarını rica ederim.

★ Fakir bir ailenin çocuğuyum. Mali vaziyetimin bozukluğu yüzünden bir yandan tahsisle devam ederken diğer taraftan çalış- mak ıztırarında bulunuyorum. Elyevm lise son sınıfındayım. Her gün saat üçten geceleri sabaha kadar çalışmak üzere her ne iş o- lursa olsun iş arıyorum. Talip o- lanların Son Telgraf halk sütu- nunda (S) rumuzuna bir mektup yazmalarını rica ederim.

İşçi arayan fabrikalara ve müesseselere

C. H. P. Eminönü Halkevi, İş- bulma - Kurtarma Yurdundan: Nuruosmaniye'deki Yurdumuza muhtelif işleri arayan vatandaş farımız devamlı surette müracaat etmektedirler. Fabrika ve mües- seselerimizin kendilerine lüzum- lu olan işçileri Yurdumuz vas'atı- ile temin etmeleri rica olunur.

Şehir Tiyatrosu

KOMEDİ KISMI

Bu akşam saat 20.30 da

ASRİLEŞEN BABA

Yazan: SPIRO MELAS

Türkçesi: A. HACOPULOS

Cumartesi ve Pazar günleri

15.30 da Matine

Her Çarşamba saat 14 de

Çocuk Tiyatrosu

İSTANBUL BELEDİYESİ İLANLARI

İhtidareye alt Boğaziçi Motörünün tamiri açık eksitineye konulmuştur. Ke- şif bedeli 3438 lira 50 kuruş ve ilk teminatı 257 lira 88 kuruştur. Keşif ve gar- te Zabıt ve Muameleat Müdürlüğü kaleminde görülebilir.

İhtale 20/11/1942 Cuma günü saat 14 de Daimi Encümende yapılacaktır.

Taliplerin ilk teminat mektupları veya kanunen ibrazı lüzum gelen diğer vesikalarıyla ihtale günü muayyen saatte Daimi Encümende bu- lunmaları. (1096)

İstanbul Gümrükleri Başmüdürlüğünden:

1 — Gümrük kokuuları için kumaşidareye diğer malzemesi mübâhilde edilmek üzere, açık eksitine ile 281 kocu elbise ve kasketi yapılacaktır.

2 — Muhammed İklim bedeli 10 liradır.

3 — Nümune ve şartname Levazım Servisinde görülebilir.

İsteklilerin 2490 sayılı kanunda arızalan vesika ve pey akcesiyeli birlikte 10/11/1942 Salı günü saat 14 de Başmüdürlük Satın Alma Komisyona gel- meleri. (977)

Aidatlı Tahsildar

İstanbul Belediyesi Hesap İşleri Müdürlüğünden:

Hesap İşleri Müdürlüğü kadrosunda münhal bulunan aidatlı tahsildarlık- lar için aşağıda yazılı evsafı haiz olan taliplerin 21/11/1942 tarihine müsadi Cumartesi gününe kadar Belediye Riyasetine istida ile müracaat ederek iste- alen vesakı getirmeleri lazımdır.

1 — Türk olmak, 2 — Askerlik yapmış olmak, 3 — Okur, yazar olmak, 4 — 35 yaşından aşağı ve 50 yaşından yukarı olmamak.

İstenilen vesakı: 1 — Hüviyet cüzdanı, 2 — Askerlik vesikası, 3 — 6X45 eb'ında fotoğraf. (1229)

ZABITA ROMANI

Sır Perdesi Kalktı!

Yazan: S. TRUSS

Çeviren: Muammer ALATUR

Tefrika No: 9

— Ben mi?

Genç kız bir adım geriledi:

— Hayır, hayır, hayır!

— Suçta hiç bir iştirakiniz yok mu?

— Yemin ederim.

Mis Detmar kendine hâkim o- lamıyor ve titriyordu: Doktor Had don yanına yaklaştı, omuzların- dan tuttu. Bu temas genç kıza daha fazla titretti:

— Mis Detmar, kendinize hâkim olmağa çalışınız. Eğer polis sizin Rikardo'nun evine girdiğinizi öğ- renirse, sizi de şüpheli bir şahıs olarak tevkif etmesi mümkündür.

Şimdi vaziyetinizin ne olduğunu daha iyi anladınız mı?

Genç kız bir kelime söyleme - mekle beraber, «Anladım» der

gibi başını salladı.

Doktor devam etti:

— Ben sizi polise vermemekle,

kendimi de suç ortağı olarak tev- kif edilmek tehlikesine maruz bı- rakıyorum. O zaman bu kasabada benim doktorluk itibarım da mahvolur.

Acı acı gülümsedi:

— Şimdi ne yapayım?

Genç kız cevap verdi:

— Beni bırakınız, evime gide- yim.

— Pekâlâ, sizi evinize götürü- yim. Bana itimat edebilirsiniz.

— Çok teşekkür ederim.

— Yalnız... Mis Detmar, bana teşekkür etmenizin hakiki sebebi henüz gelmemiştir. Bir iyi tesadüf eseri, acııp hareketinizin biricik